N°. 5. A°. 1835.

ZATURDAG, den 17den JANUARIJ.

SURINAAMSCHE COURANT.

PARAMARIBO.

Derde en laatste Oproeping.

Namens Zijne Exellencie den Gouverneur Generaal, worden mits dezen opgeroepen, alle Mannelijke Ingezetenen dezer Plaats, die hun *zeventiende jaar* zijn ingetreden, edoch hun *vijftigste* nog niet hebben volbragt, en niet in de Schutterij dezer plaats zijn ingelijfd: alsmede dezulken welke van elders zich alhier met ter woon hebben begeven, om te verschijnen op Maandag den *negentienden* Januarij eerstkomende, des ochtends te *acht* uur voor de Hoofdwacht der Schutterij, ten einde in dezelve te worden ingelijfd.

Paramaribo, den 13 Januarij 1835.

De Majoor Kommandant der Schutterij,
P. FIERS SMEDING.

Advertentiën.

De ondergeteekende met hare Zuster MARIA PETERSON, voornemens zijnde met het Schip *Wilhelmina en Maria*, Kapt. J. J. BART deze Kolonie te verlaten, verzoekt alle diegenen welke eenige vorderingen hebben, zoo van haar, hare bovengenoemde Zuster, als van den Boedel WILLEM BURNS, betaling te ontvangen en diegenen welke aan voornoemden Boedel verschuldigd zijn, betaling te presteren; daar zij na *ultimo* dezer maand, alle de nog onvoldane rekeningen; aan hare Practisijn ter vervolging zal overgeven.

Wijders presenteert zij te *HUUR*, het door haar zelve bewoond Huis.

Paramaribo, den 16 Januarij 1835.

C. E. BURNS.

(3406)

J. A. HOFFBERK, zal heden over zes weken, dag en datum nader te bepalen, door den Vendumeester A. SALOMONS, publiek doen verkoopen:

Het *HUIS* en *ERF*, gelegen aan de *Keizerstraat*, bekend onder L. D. N°. 222.

Inmiddels is hetzelve voor een billijke conditien *UIT DE HAND TE KOOP.*

(4991)

Scheepstijding.

UITGEKLAARD.

Den 5den, het Schip *de Faam*, Kapt. J. Andresen, naar Amsterdam; lading 320 vaten Suiker (368,225 ℔) en 50 balen schoone Katoen (16,325 ℔).

Idem, het Schip *Nickerie*, Kapt. John Cleland, naar Rotterdam; lading: 508 vaten (626,268 ℔) en 90 balen (39,745 ℔) schoone Katoen.

UITGEZEILD.

Den 10den, Z. M. Brik van Oorlog *PEGASUS*, Kapt. Luit. ter Zee J. P. Muller, naar Curaçao over Laguyra en Porto Cabello.

Vuur in het Menschelijke Ligchaam.

Dat dierlijke ligchamen eenen inwendigen brand gevoelen kunnen, zonder dat daarvan eenige vlam zigtbaar zij, is eene daadzaak bij de ouden overbekend. Vele gevallen, die als voorbeelden hiervan bijgebragt zijn geworden, zijn slechts die van personen, welke voor sterke elektrieke aandoening vatbaar waren. In een dezer gevallen wordt beweerd, dat de aldus voortgebragte vuurvonken het haar van eenen jongeling tot asch verbrand hebben, en in een tweede geval, dat de vrouw van eenen geneesheer van den Aarts-bisschop van Toledo, eene ontvlambare stoffe uitzweette van dien aard, dat toen het lint, hetwelk zij over het hemd droeg, afgenomen en aan de lucht blootgesteld werd, hetzelve terstond vuur vatte, en als korrels buskruid uitspatte. Pieter Borelli verhaalt eene daadzaak van denzelfden aard, betreffende eenen boer, wiens linnen vuur vatte, hetzij dat men hetzelve nat zijnde in eene kist legde, of in de open lucht ophing. Dezelfde schrijver spreekt van eene vrouw, die in haar sterfuur vlammen braakte; en Bartholin spreekt van dergelijke gevallen, als dikwijls plaats hebbende met personen, die zeer aan het gebruik van sterken drank overgegeven waren. — De Castro meldt het zonderlinge geval van eenen geneesheer; uit wiens ruggegraat een vuur te voorschijn kwam, hetwelk de oogen der omstanders brandde; en Krantius verhaalt, dat zekere personen op het grondgebied van Nivers door een onzigtbaar vuur brandden, en dat eenigen hunner zich den voet of de hand, waar het branden begon, afsneden, ten einde het kwaad te stuiten. Maar dit verschijnsel schijnt zich niet alleen bij den mensch bepaald te hebben. In de tijden der Romeinsche Consuls zag men, naar men verhaalt, eene vlam uit den bek van eenen stier te voorschijn komen zonder het dier eenig letsel toe te brengen.

De lezer zal zelf oordeelen over den graad van geloof, dien deze verhalen verdienen, wanneer hij soortgelijke verschijnselen nagaat, die in minder fabelachtige tijden en in minder verwijderde eeuwen opgemerkt zijn geworden. Een Poolsch heer, ten tijde van de Koningin Bona Sforza, twee bekers brandewijn gedronken hebbende, braakte vlammen die hem geheel verteerden; en Bartholin beschrijft een soortgelijk geval aldus: »Eene arme vrouw te Parijs had de gewoonte, wijngeest in zoo groote hoeveelheid tot zich te nemen, dat zij drie jaren lang niets anders gebruikte. Haar ligchaam werd hierdoor zoo ontvlambaar, dat, terwijl zij eenen nacht op haar strooibed lag, zij geheel tot asch verbrandde, alleen uitgezonderd haar hoofd en de toppen harer vingeren.", — Christoffel Sturmius verhaalt, dat in de noordelijke landen van Europa, de maag van hen, die veel sterken drank gebruiken, niet zelden vlammen opgeeft; en voegt er bij, dat » zeventien jaren geleden, drie edellieden van Kuerland om strijd sterken drank gebruikten, en dat twee hunner stikten door eene vlam, die dit hunne maag te voorschijn kwam."

Een der meest zonderlinge voorbeelden is, dat der Gravin Zangari, hetwelk uitvoerig beschreven is. Deze dame, die haar twee en zestigste jaar had bereikt, begaf zich naar bed in haren gewonen gezonden toestand. Zij bragt nog eenige uren in gesprek met hare meid en met het opzeggen harer gebeden door; en eindelijk, vast in slaap gevallen zijnde, werd de deur haren kamer gesloten. Daar de meid op het gewone uur niet geroepen werd, ging zij naar het vertrek harer meesters om haar te wekken; doch geen antwoord ontvangende, opende zij het venster en zag haar ligchaam in eenen ellendigen toestand, op den vloer liggen. Op vier voet afstands van het bed was een hoop asch. Hare beenen, met de kousen aan, waren onaangeroerd, en tusschen beide lag het half verbrande hoofd. Bijna al het overige gedeelte des ligchaams was geheel verteerd. Eene kleine olielamp op den vloer was bedekt met asch en bevatte geene olie meer; en van twee kaarsen, die op tafel hadden gestaan, bleef alleen de pit over; het vet was geheel weggesmolten. Het bed had niets geleden; en de dekens en beddelakens waren aan de eene zijde omgeslagen, even alsof iemand uit het bed was gestapt. Uit een naauwkeurig onderzoek van al de bijzonderheden van dit geval, is men tot het vermoeden gekomen, dat een inwendige brand bij haar plaats had gegrepen, dat de vrouw uit het bed was gestapt om zich te verkoelen, en dat zij, het venster willende gaan openen, onderweg de brand haar vermeesterde, en haar ligchaam verteerde op eene wijze, die geene toereikende vlam te weeg bragt, om de meubelen of den vloer vuur te doen vatten. De markies Scipio Maffei, die dit voorval mededeelt, voegt er bij, dat de Gravin de gewoonte had, wanneer zij zich ongesteld gevoelde, haar geheel ligchaam met gekamferden wijngeest te wasschen.

Een soortgelijk voorval van inwendigen brand wordt verhaald in 1744 te Ipswich, in Engeland, te hebben plaats gegrepen. Eene visschersvrouw had de zonderlinge gewoonte, elken avond, nadat zij half ontkleed was, eene pijp te rooken. Op zekeren morgen werd hare dochter, die bij haar sliep, wakker, en miste hare

moeder. Zij ging naar beneden en vond hare moeder uitgestrekt op den vloer liggen, door een inwendig vuur brandende, zonder dat echter eenige vlam zigtbaar was. Men wierp terstond eenige emmers water over haar been, en de buurlieden, die op het gekerm der dochter toeschoten, verstikten bijna door den reuk. Het ligchaam der ongelukkige was bijna tot asch verteerd, en geleek naar eenen hoop houtskolen, met witte asch bedekt. Het hoofd, de armen, beenen en deijen waren ook hevig gebrand. Er was in den haard volstrekt geen vuur, en de kaars, die naast haar stond, was tot in den kandelaar uitgebrand. De kleederen van een kind en eenige papieren, die naast haar op den grond lagen, waren onaangeroerd, en de houten vloer was noch verschroeid noch verkleurd. — Men zeide, dat de vrouw den vorigen avond veel sterken drank had gebruikt bij het verwelkomen eener dochter, die daags te voren van Gibraltar was terug gekomen.

Spreuken uit het heimwee van JUNG-STILLING.

Het heimwee is een onophoudelijk streven en haken van eenig schepsel tot zijnen oorsprong; iedere wereldbol heeft eene zekere neiging, eene zekere zwaarte en aantrekkingskracht, — een *Heimwee naar de Zon.*

Zoo gij op uw geheelen weg den wenk der Voorzienigheid getrouw opvolgt, dan zult gij u altijd op het regte standpunt bevinden, en aan brood tot voedsel van het leven zal het uw niet haperen. Overal zult gij levensboomen aantreffen, ter onderhouding uwer gezondheid, maar ook overal een' boom van beproeving, met wiens vruchten zich de slangen spijzigen.

Ontdekt gij, hier of daar, uwe zwakheid, uw onvermogen, ja, dat gij, als het eerste ouderenpaar, naakt zijt, zoo maakt u vooral geene schorten van vijgeboombladeren, — dat ellendige schortenmaken is het eerste ambacht, dat de mensch geleerd heeft, en van zijne wieg af, tot in den dood, zoo gaarne uitoefent — die arme broddelaar! die knoeiwerker! — laat u in dat geval dan door God den Heer in stevige vellen kleeden, en draag die zoo lang, tot dat gij rijp zijt voor de eens te wachten witte kleederen.

Ieder mensch heeft eene hoofdneiging waaraan alle andere neigingen onderworpen zijn; de meest algemeene is de zucht, om schatten te vergaderen. In dervoege moet gij het niet aanleggen; wilt gij echter waarlijk rijk worden, beleg dan al uw vermogen in het vaderland, want daar zijn de hijpotheken waarlijk zeker.

Dreigen u somtijds gevaren, die gij u zelven niet op den hals gehaald hebt, let dan naauwkeurig op den wenk der Voorzienigheid; beveelt dezelve, dat gij eene ark zult bouwen, zoo vang aan met vlijt; ga echter niet in dezelve voor dat zij dit noodig vindt dan zal zij zelve de deur achter u toesluiten, en gij zult wel bewaart zijn. Neem ook niet te veel onreine dieren mede in dezelve. Wilt gij eindelijk vernemen, of het buiten baast veilig is zend dan geene raaf uit, die op alle takken blijft zitten, maar eene duif, die zal u het olijfblad des vredes brenger, en wacht dan, tot dat u de uitgang is bevolen.

De Natuur vormt hare grootste meesterstukken in het verborgene, want daar kan haar niemand tegenwerken. Geene edele daad gelukt ook beter, dan die, welke men eerst ontwaart, nadat zij geschied is; de Vader die in het verborgene ziet, vergeldt dan in het openbaar.

Zindelijkheid en opgeruimdheid bij armoede is als de liefelijke reuk eener kostbare zalve, waarmede een heelmeester zware wonden en verzweringen verbindt.

Een groot zondaar heeft ook groote zielsvermogens; besteedt hij dezelve, na zijne bekeering, hier, of aan gene zijde van het graf, ten beste van het Rijk Gods, zoo kan er nog uit hem een voornaam Heilige voortkomen.

De hoogmoed is de stamvader der zonde; zijne gemalin is de slang, de nijd hun zoon, en de moord hun kleinzoon.

De zonde is als eene watermin, eene schoone vrouw met een staart eens draaks; de zinnelijkheid is hare kamenier en koppelaarster. Bij hem, die zich slechs met deze te ver inlaat, heeft ook reeds de andere post gevat; en, eer hij er aan denkt, bevind hij zich reeds in hare slaafsche boeijen.

Ieder gebod Gods is als een zaadkorreltje; hij, die het vervult, draagt vrucht, eer hij het zelf beseft; het deelt hem kracht van ontwikkeling en wasdom mede, en het zal iederen goeden grond wortel schieten. Maar hij, die deugd predikt, en niet doet, wat hij anderen voorschrijft, die strooit zaad uit, dat de vogelen eten, of hij zaait wel enkel bloesems, die de lucht niet welriekenden geur vervullen, maar noch het opschieten van onkruid beletten.

Wanneer de kinderen Gods met de dochteren der menschen huwen, dat is, wanneer zich hoogverhevene kennis met zinnelijken harstogt paart, dan worden wel zonen van groot vernuft, beroemden, magthebbende, wereldbeheerschers geteeld, maar die doen rijpen voor het algemeen gerigt.

Een arts. Zijne kleeding was niet uitstekend, noch in het oogvallend van kleur. De zieken kunnen zelden iets verdragen dat aan het gezigt hinderlijk is, maar vooral ook niets, dat morsig is of slordig, hetwelk dikwijls een' zoodanigen toestand der ziele verraadt, en deze is den zieken even zoo schadelijk, als eene kamer vol vervuilde uitwaseming. Zijne redenen waren zacht, behagelijk en innemend, eener altoos durende *adagio* gelijk; een toon, die bij zijnen stand het meest voegt.

In de stille nedergebogene droefheid gaat men gebukt, zwijgend, en als schoorvoetend; maar in grooten angst loopt men.

Bedenkt men, dat elk woord waargenomen wordende, bij wien het ook zij, noodzakelijk op zoodanig iemand werken moet, en dat het aldus gesprokene of de grondslag van eene oneindige reeks van gedachten kan worden, of eene reeds bestaande reeks van denkbeelden, door de aanraking eens enkelen woords, hoe gering dit ook schijne; eene andere rigting kan bekomen, dan zal men moeten erkennen, dat er geen enkel woord onverschillig is te noemen; alle woorden zijn bij gevolg nuttig of onnuttig; er bestaan dus geene woorden van geene belang, maar wel ijdele, onbehoorlijke.

Men danst heden ten dage, aan de hoven, de geestelijkgeid niet zoo schielijk uit den weg, nog zet haar zoo gemakkelijk den voet op den kop; want vele geestelijken dansen zelve mede, ja vele hebben geen kop; en vele anderen durven den dansenden niet zoo nabij komen, dat zij iets te vreezen hebben. — Helaas! er zijn ook, wier hoofd en hart, door den voornaamste danser, het valsch vernuft, geheel als omgekeerd, ja bedorven wordt; en dat is nog veel erger, dan dat zij uit den weg gedanst worden.

Bezinnelijkheid heeft het karakter van *Laban*, dient men haar om eene *Rachel*, dan krijgt men een *Lea*.

Door weldadigheid trachten sommigen wel eens den Regter om te koopen, even als een boer aan des ambtmans vrouw eene vette gans brengt, om een onregtvaardig proces te winnen.

DE SCHOUWBURG TE CAYENNE.

Men herinnert zich de grap van Moliere toen voor de eerste maal de Tartuffe te Parijs ten tooneele werd gevoerd. Hij plaats een' eenvoudigen landman, die nimmer eene tooneelvertooning had bijgewoond bij het orchest. Deze werd door de schijnheiligheid van Tartuffe zoo gramstorig dat hij eindelijk op het tooneel sprong, den acteur, die de rol van Tartuffe meesterlijk speelde, aanvloog, hem eenige vuistslagen toedeelde en dit vuistregt langer zoude uitgeoefend hebben, zoo men den verbaasden acteur niet ontzet had. De landman was maar niet te beduiden, dat alles uit kortswijl geschiedde. De volgende gebeurtenis, op het tooneel te Cayenne voorgevallen, was van ernstiger aard:

» Voor eenige jaren kwam eene reizende troep komedianten te Cayenne, hoofdstad van Fransch Guyana, aan; en daar er geen Schouwburg of goede zaal voorhanden was om de tooneelstukken uit te voeren, had men zijne toevlugt tot eene groote schuur genomen. Aldaar vertoonde men onder anderen Othello. Aan de deur had men een' schildwacht geplaatst, om de nieuwsgierigen in orde te houden. Reeds liep het stuk ten einde, men was aan het treffend tooneel gekomen, alwaar de moor zich op Desdemona werpt, om haar te vermoorden, toen de schildwacht op den jaloerschen minnaar aanlegt en hem voor de voeten de Venetiaansche schoone dood doet nedertuimelen zeggende: » Nimmer zal een neger in mijne tegenwoordigheid eene blanke vrouw vermoorden, als ik het kan voorkomen.”

Stand der Maan.

6 Januarij.	. . .	Eerste Kwartier.
14	» . . .	Volle Maan.
21	» . . .	Laatste Kwartier.
28	» . . .	Nieuwe Maan.

Watergetijen.

		Hoog Water.		Laag Water.
17 Zaterdag	smor.	8-33	sav.	2-33
18 Zondag.	»	9-24	»	3-24
19 Maandag.	»	10-15	»	4-15
20 Dingsdag.	»	11-06	»	5-06

Ter Drukkerij van Gez. SERRES.